

Havdrup kirkegård arbejder med bæredygtighed og mangfoldighed

Kirkegården skal være som at gå i Paradisets have

Med frodighed og vegetation, med varme, solrige siddepladser og skyggefulde hjørner under store træer. Vi bevæger os imellem vores døde med sagte skridt og minder i øjnene og i sjælen. Gravene er mange, nogle er gamle, andre er nye. Før i tiden blev alle jordfæstet, og det krævede store grave. I dag bliver de fleste kremeret, og det kræver kun små urnegrave. Når du går rundt på kirkegården, kan du se denne historie. Omkring kirken og i de to små haver ned mod Kirkegade ligger de store, gamle grave. Mod vest ned langs præstegårdshaven ligger urnegravene og fællesgraven. Igennem de sidste mange år har vi plantet i hundredevis af blomstrende stauder i de tomme, store grave, så vi bevarer den gamle kirkegårdsstruktur. Stauderne er til nydelse for øjet, til gavn for dyre- og insektliv og til afskæring til buketter på alteret i kirken. Hvert år lægger vi hestemøg ud under stauderne som gødning. Så undgår vi at bruge kunstgødning og får en god jordforbedring med i samme omgang. Vi har også etableret kvashegn i en af haverne. Her lægges alle nedfaldsgrene og kviste og udgør et fint insekt- og pindsvinebo.

Frugthave og lund

De to bagerste afdelinger mod vest, ned langs præstegårdshaven, har ændret karakter fra at være store "tomme" plæner til nu at være en frugthave og en lille skov. Frugthaven er tilplantet med lokale gamle æblesorter som Skensved-, Mølleskov- og Marie Grejsenæblet, som vi har fået podet på pometet i Høje Taastrup, samt den portugisiske pærekvæde. Den nederste afdeling er sumpet. Den ligger lavt og er derfor plantet til med træer og buske, der godt kan lide fugtighed. Her er der i tilgift kommet et rigt fugleliv, som vi understøtter ved hjælp af redekasser i træerne.

Dyr på kirkegården

Igennem flere år har vi haft bier på kirkegården. De har levet roligt og fredeligt nede i skoven. Men nu er de flyttet til et nyt sted, da bier i området brød ind og spiste al honningen, så vores bier sultede. Og det går jo ikke. De er derfor flyttet til et sted, hvor der er langt til andre bistader. Siden 2022 har vi haft høns nede i skoven. De går indhegnet, så bare rolig, der kommer ikke en høne spankulerende rundt om benene på dig. Høns bidrager med værdifuld gødning til roserne og stauderne, og så er de dejlige husdyr, som man som besøgende kan hygge sig med at gå ned og sige hej til.

Bæredygtighed og naturlig cyklus

Vi bruger hverken sprøjtegifte eller salt. Heller ikke på gårdspladsen eller i præstegårdshaven. Vi håndluger og arbejder bæredygtigt, hvor vi genanvender så meget som muligt. Kirkegården har derfor også ændret karakter fra det velfriserede og mere "sterile," til det mere frodige og naturlige. Dette betyder, at der vil være visne blade på kirkegården om efteråret, ligesom der vil titte løgplanter op midt på stierne om foråret. Desuden vil der være både skvalderkål, tidsler og brændenælder, når man går ned i den lille skov. Alt sammen godt for sommerfugle og insekter.

Alt nyt skaber uro og undren

Vi er klar over, at dette ikke falder i lige god jord hos alle. Vi bærer alle på et natursyn som er blevet formet i vores barndom og igennem livet. Kirkegårdene har i tidens løb været styret efter et traditionelt natursyn og havesyn. Derfor kan vores grønne linje godt virke forstyrrende og fremmed på nogen, ja, måske ligefrem sjusket. Vi håber derfor, at vi igennem information og oplysning kan få alle brugere og besøgende på kirkegården til at se med nye øjne på den grønne omstilling.

Er der noget, du er i tvivl om, kan du kontakte mig, Kristine Stricker Hestbech, på telefon 4048-0388.

På Havdrup menighedsråds vegne
Sognepræst Kristine Stricker Hestbech

www.havdrupkirke.dk

